

[Gert Petersen.]

sluppet ind i NATO som et diktaturland, og at Portugal stadig væk efter 20 års medlemskab i NATO er et diktaturland. Så skal vi ikke lade det med beskyttelsen af den demokratiske livsform ligge?

Det er klart, at denne uenighed om dansk sikkerhedspolitik, om alliancefrihed kontra blokpolitik, deler tinget i to dele, og jeg kan — især med den stilling, som det radikale venstre, der jo stemte imod Danmarks optagelse i Atlantpacten, senere har taget — ikke nægte, at det desværre er en stor og en lille del, hvori folketinget deles som følge af indstillingen til blokpolitikken.

Men alligevel tror jeg, at hr. Sigsgaard, som var inde på lignende tanker, og med hvem jeg i princippet ikke er uenig, gør afspændingspolitikken og mulighederne for at få en dansk afspændingspolitik, en aktiv afspændingspolitik, en bjørnetjeneste ved at tale, som om dansk udenrigspolitik, sikkerhedspolitik, nu er fastlagt for et næsten uoverskueligt åremål fremover. Jeg tror ikke, det er tilfældet. Jeg tror, at den diskussion, som er begyndt i de sidste par år, vil fortsætte.

Hvad f. eks. forsvarsloven angår, som blev vedtaget her i går, og hvor der ganske rigtigt anføres NATO som basis for dansk sikkerhedspolitik, ja, så fremgår det jo af hele sammenhængen, at den under alle omstændigheder skal revideres i løbet af en 2-3 år. Så vil spørgsmålet atter dukke op, og jeg er helt sikker på, at det under alle omstændigheder vil holde sig levende i de kommende år, meget mere end tidligere, og at flere og flere vil sætte spørgsmålstegn ved en blokpolitik, der både her i Vesteuropa, men så sandelig også i Østeuropa, har spillet fallit som noget som helst bidrag til at sikre frihed eller uafhængighed.

Men selv om vi har denne NATO-politik, selv om den skiller tinget, som jeg sagde, i en stor del og en lille del, så synes jeg alligevel, det er bemærkelsesværdigt, som der inden for NATO-partierne er forskellige holdninger til de konkrete enkeltproblemer. Tidligere var det især hos det radikale venstre, man mærkede en sådan differentieret holdning til konkrete problemer, man kunne godt sige et forsøg på at se bort fra en blind bloksolidaritet, og handle i højere grad ud

fra en dansk analyse. Men i det sidste par år har det i stigende grad været socialdemokratiet, der har været tale om her. Derfor kan man naturligvis godt, som vi i går hørte forsvarsministeren — og i dag tror jeg det var hr. Haunstrup Clemmensen — tale om, måske endda lidt selvtrøstende, at der dog stadig væk er bred enighed i dette ting mellem de fire gamle partier om dansk udenrigspolitik osv., osv. Ja, det er der unægtelig i dette spørgsmål om NATO, men hvis man ser på de konkrete problemer, som dansk udenrigspolitik skal tage stilling til, så synes jeg nok, at denne brede enighed er ved at gå op i fugerne på en lang række områder. Det er noget, som vi især har mærket i det forløbne år.

Jeg tror, at dette år vil gå ind i dansk politisk historie som året, hvor 20 års næsten fundamental enighed om dansk udenrigspolitik mellem de borgerlige partier og socialdemokratiet begyndte at løsnest. Der har tidligere været kurrer på tråden, det ved jeg, især under Erik Eriksens regering — det var i øvrigt også under en borgerlig regering — men jeg synes, at det denne gang har antaget en bredere karakter.

Vi har sådanne spørgsmål som den europæiske sikkerhedskonference, hvor det er helt tydeligt, at regeringspartierne har indstillet sig på en temmelig passiv politik, hvor man overlader til andre lande, Finland, hvis det gerne vil, at tage sig af dette spørgsmål, uanset at regeringen har lovet aktivt at bidrage hertil.

Vi har spørgsmålet om grænsedragningen i Europa, hvor det nu er klart, at op mod halvdelen af medlemmerne i denne sal er tilhængere af, at den danske regering bør udtale en anerkendelse af Oder-Neisse grænsen, men hvor regeringsblokken modsætter sig det.

Vi har forholdet til Vietnamkrigen, hvor det er klart, at op mod halvdelen af medlemmerne i dette ting ønsker, at Danmark skal anerkende republikken Nordvietnam, men hvor regeringsblokken modsætter sig det.

Vi har spørgsmålet om en aktiv indsats mod Portugals kolonikrige, mod det græske fascistiske styre, en aktiv indsats, som fra socialdemokratiets side var foreslået gjort ved, at man, om jeg så må sige, mobiliserede NATO i den hensigt, som hr. Haunstrup